

Рейтинговий звіт МКВU 001-005 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	29.06.2007 р.
Дата оновлення:	09.07.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» за 2007-2008 рр. та I квартал 2009 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим Банком, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	29.06.07	06.12.07	13.06.08	20.01.09	09.07.09
Рівень рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «uaA» характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» підтримується:

- наявністю підтримки з боку основного акціонера (одного з найбільших грецьких банків PIRAEUS BANK S.A.), що дає можливість Банку втримувати конкурентні позиції на ринку банківських послуг;
- збалансованістю активів та пасивів за строками до погашення;
- достатньою прибутковістю від основної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» обмежується:

- погіршенням якості активів та низьким рівнем покриття резервами клієнтського кредитного портфеля;
- необхідністю оптимізації бізнес-процесів та удосконалення системи управління ризиками у зв'язку зі зростанням масштабів діяльності Банку;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниженням ділової активності у окремих секторах економіки, а також значним обсягом кредитів, наданих в іноземній валюті, що призводить до погіршення платоспроможності позичальників та негативно впливає на фінансові показники Банку.

Основні показники

Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009	01.04.2009
Активи, млн. грн.	285,18	466,81	664,05	1 454,43	1 818,59	1 821,53	2 291,67	2 781,95	2 856,34
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	214,21	348,13	506,05	1 112,98	1 447,44	1 558,91	1 751,36	2 351,48	2 351,11
Кошти клієнтів, млн. грн.	207,34	377,72	532,87	652,44	668,36	592,04	736,83	488,78	461,82
Власний капітал, млн. грн.	48,13	61,36	66,72	115,51	459,35	468,68	472,65	469,46	471,64
Доходи, млн. грн.	55,09	76,93	106,35	156,76	57,87	127,10	201,76	292,67	98,43
Витрати, млн. грн.	52,85	74,13	100,73	151,71	51,48	111,38	182,04	276,09	95,73
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	2,96	3,96	7,74	9,10	8,21	21,20	29,46	31,20	5,20
Чистий прибуток, млн. грн.	2,24	2,79	5,62	5,05	6,39	15,71	19,72	16,57	2,70
Доходність активів (ROA) ¹ , %	0,78	0,60	0,85	0,35	-	-	-	0,60	-
Доходність капіталу (ROE) ² , %	4,65	4,55	8,42	4,37	-	-	-	3,53	-

¹ Значення ROA на звітну дату

² Значення ROE на звітну дату

Резюме

II півріччя 2008 року стало переломним для банківської системи України. В умовах погіршення економічної ситуації в країні та на фінансовому ринку зокрема, для вітчизняних банків загострилися 3 основні проблеми: різке зниження ліквідності, зниження довіри інвесторів та висока ймовірність втрати активів через неплатоспроможність позичальників.

Так, погіршення ліквідності та якості активів банківських установ поставили під загрозу виконання банківською системою України її основних функцій – своєчасного здійснення розрахунків та перерозподілу ресурсів в економіці, через що виникла необхідність оперативного втручання регулятора у діяльність окремих банків. Через дефіцит ліквідності та постійну зміну умов діяльності (операційного середовища) більшість банківських установ була змушена не лише обмежити кредитування економіки, але й звернутися за фінансовою підтримкою до регулятора з метою збереження платоспроможності. Банки почали втрачати довіру вкладників та інвесторів, для відновлення якої потрібно буде тривалий проміжок часу. Протягом наступних років ключовим завданням для банківського сегмента країни буде збереження репутації, не останнє місце у чому буде посідати якісне управління залученими ресурсами, яке забезпечить їх своєчасне повернення та прибуткову діяльність.

При цьому, враховуючи складну макроекономічну ситуацію та суттєве погіршення операційного середовища, рейтингове агентство не очікує швидкого відновлення фінансової системи України, зберігаючи негативний прогноз для окремих банківських установ. Рейтингове агентство очікує, що протягом року основні показники діяльності банків погіршуватимуться, тому для «фінансового оздоровлення» банків регулятором буде здійснюватися комплекс адміністративних та фінансових заходів, від ефективності яких значною мірою буде залежати виконання банками їх основних функцій.

ВАТ «Міжнародний комерційний банк» працює на банківському ринку з 1999 року. Банк має відповідні ліцензії та дозволи НБУ на здійснення банківських операцій, а також ліцензії ДКЦПФР. Згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів (протокол №40 від 28 січня 2008 року) Відкрите акціонерне товариство «Міжнародний комерційний банк» перейменовано у Відкрите акціонерне товариство «ПРЕУС БАНК МКБ».

Банк є асоційованим членом міжнародної платіжної системи VISA International, членом Асоціації українських банків (АУБ), Асоціації «Український Кредитно-Банківський Союз», саморегулювальної організації Професійна асоціація реєстраторів та депозитаріїв (ПАРД), учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, АТ «Київська міжнародна біржа» та ЗАТ «Кримська фондова біржа».

Високий темп нарощення активних операцій ВАТ «ПРЕУС БАНК МКБ» протягом всього 2008 року дозволив Банку збільшити частку на фінансовому ринку України. Так, на початку 2009 року за розміром чистих активів Банк перейшов до III групи банків та посідає 50 місце серед 182 банків України (12 місце серед 24 банків III

групи). Частка активів ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» у банківській системі України становить близько 0,33% (у III групі – 4,31%).

ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» є міжрегіональним Банком, а його мережа налічує 72 структурних підрозділи у 13 регіонах України та АР Крим. Наприкінці минулого року Банк розпочав оптимізацію мережі та приведення її у відповідність до вимог PIRAEUS BANK S.A., внаслідок чого було ліквідовано 37 відділень, проте 24 відділення було відкрито. У поточному році планується ліквідувати всі філії.

ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» як універсальна фінансова установа обслуговує і приватних, і корпоративних клієнтів. Клієнтами Банку є підприємства різних галузей економіки, зокрема підприємства переробної промисловості, будівництва, торгівлі. Загальна кількість клієнтів Банку становить близько 29 тис. осіб. З кінця 2008 року у Банку, як і взагалі по системі, спостерігалось значне зменшення кількості вкладників приватних осіб, що зумовлено недовірою населення до банківської системи.

Картковий бізнес Банку слабо розвинутий. Банк обслуговує лише дебетні картки міжнародної платіжної системи VISA International, проте співпраця з міжнародною платіжною системою сприяє розширенню спектра банківських послуг. Інфраструктура обслуговування карткового бізнесу представлена лише банкоматами, кількість яких складає 45 шт.

За останнє півріччя у структурі основних акціонерів змін не відбулося: основним власником Банку є один з найбільших грецьких банків PIRAEUS BANK S.A., якому належить 99,9482% акцій.

Власний капітал Банку протягом аналізованого періоду дещо зменшився за рахунок отриманих збитків у IV кварталі минулого року внаслідок формування значного обсягу резервів. Якість капіталу залишається доброю – коефіцієнт фондової капіталізації станом на 01.04.2009 р. складає 95%, коефіцієнт захищеності капіталу – 25%. У поточному році акціонери Банку планують збільшити статутний капітал на 110 млн. грн.

Основою ресурсної бази ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» виступають кошти материнського банку, які формують близько 70% зобов'язань. Питома вага клієнтських коштів з жовтня 2008 року зменшилась з 40,5% до 19,4% на 01.04.2009 р. Через складну макроекономічну ситуацію та відтік клієнтських коштів ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» залучив кошти у основного акціонера, внаслідок чого зросла концентрація ресурсної бази за основними кредиторами – станом на 01.04.2009 р. кошти 20 найбільших кредиторів формують 85,5% зобов'язань, проти 76,7% станом на 01.10.2008 р.

Клієнтський депозитний портфель розподіляється майже порівну між коштами, залученими у корпоративних та приватних клієнтів. Коефіцієнт клієнтської бази складає 6,9%. Диверсифікація залучених коштів суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності задовільна. Диверсифікація клієнтського депозитного портфеля Банку за основними вкладниками залишається на

прийнятному рівні – станом на 01.04.2009 р. кошти 10 найбільших вкладників формують 27% депозитного портфеля.

Станом на 01.04.2009 р. чисті активи ВАТ «ПРУЕС БАНК МКБ» склали 2,86 млрд. грн. Кредитний портфель клієнтів залишається основною складовою активів (80%). Частка високоліквідних активів у чистих активах протягом останнього півріччя зменшилася втричі за рахунок, насамперед, зменшення обсягу коштів на кореспондентському рахунку в НБУ. Питома вага портфеля цінних паперів незначна та складає 0,05% активів, його якість незадовільна. Портфель цінних паперів формується, насамперед, акціями, під які у IV кварталі Банком було сформовано резерви у повному обсязі.

Слід відмітити, що у зазначеному періоді питома вага негативно-класифікованих активів¹ зросла вдвічі та на кінець I кварталу 2009 року складе 10,6% чистих активів банківської установи. Це відбулося під впливом погіршення загальної економічної ситуації у країні та може свідчити про наявність на балансі банківської установи потенційно–проблемної заборгованості. Резерви, що сформовано під активні операції на 25,3% покривають негативно класифіковані активи. Частка активів, списаних у збиток за рахунок резервів, складає 0,7% статутного капіталу Банку.

Основним напрямом діяльності ВАТ «ПРУЕС БАНК МКБ» є кредитування корпоративного бізнесу, проте частка кредитів, наданих приватним особам поступово зростає та станом на 01.04.2009 р. складає 28% клієнтського кредитного портфеля. Майже третину всіх кредитів, наданих фізичним особам складає іпотека, ринкова вартість якої знижується. Також Банк виконує позабалансові операції – надає гарантії, обсяг яких незначний та станом на 01.04.2009 р. складає 0,4% регулятивного капіталу. У кредитному портфелі клієнтів переважають довгострокові кредити, а за цільовим призначенням – кредити, надані у поточну діяльність.

Кредитний портфель суб'єктів господарювання залишається достатньо диверсифікованим за видами економічної діяльності, проте спостерігається спрямованість Банку на кредитування підприємств переробної промисловості, підприємств, які займаються будівництвом та торгівлею.

Концентрація кредитного портфеля за основними позичальниками протягом останнього півріччя відносно капіталу I рівня зросла вдвічі, проте залишається помірною. Кредити 20 найбільших позичальників станом на 1 квітня 2009 року формують близько 37% заборгованості за кредитами клієнтів, що відповідає 219% капіталу I рівня, проти 25,3% та 101,8% відповідно станом на 01.10.2008 р.

Основною валютою кредитування є ВКВ. Більш ніж третину валютних кредитів надано фізичним особам, що в умовах девальвації національної валюти та відсутності валютних надходжень негативно впливає на платоспроможність позичальників. Внаслідок цього якість кредитного портфеля Банку стрімко погіршується. Так, протягом останнього півріччя обсяг простроченої

¹ З урахуванням кредитів, що за категорією ризику класифіковані як «субстандартні»

заборгованості зріс у 5 разів та станом на 01.04.2009 р. складає 75,8 млн. грн., або 3,3% клієнтського кредитного портфеля. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля складає 3,2%, проте вони лише на 97,8% покривають прострочену заборгованість. Слід зауважити, що подальше погіршення якості активів вимагатиме спрямування значного обсягу коштів на формування резервів під активні операції, що може негативно вплинути на прибутковість та капіталізацію Банку.

Ліквідність Банку перебуває на прийнятному рівні та певною мірою підтримується коштами, залученими від основного акціонера. Протягом аналізованого періоду сальдо за міжбанківськими операціями є пасивним як наслідок залучення значного обсягу коштів від акціонера. Кошти, що залучені від українських банків, є переважно короткостроковими, а переважну більшість угод укладено на умовах SWAP. Активи та пасиви добре збалансовані за строками до погашення.

За підсумками 2008 року ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» отримав чистий прибуток у сумі 16,57 млн. грн., що у 3,3 рази більше, ніж у 2007 році. Прибуток Банку за підсумками I кварталу склав 2,7 млн. грн., що на 58% менше ніж за аналогічний період минулого року.

За результатами діяльності 2008 року рентабельність активів Банку склала 2,5%, рентабельність капіталу – 14,9%, чиста процентна маржа – 6,7%. Підтримання чистої процентної маржі на високому рівні зумовлене, насамперед, залученням дешевих ресурсів від основного акціонера.

У 2009 році Банк планує переорієнтуватися на помірний розвиток бізнесу, тим самим здійснювати більш вагомий контроль за якістю існуючого клієнтського кредитного портфеля та формування резервів з метою хеджування ризиків. Також планується впровадження нових систем аналізу якісних показників роботи Банку, подальший розвиток ризик-менеджменту та збільшення капіталу Банку.

Висновок

За результатом аналізу кредитний рейтинг ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ» підтверджено на рівні «uaA», прогноз «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Коноплястий

Провідний фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

Г.С. Апостолова

Додатки

Дані балансу ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ», млн. грн.

Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009	01.04.2009
Активи									
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	18,17	59,21	72,31	156,45	200,84	96,49	362,53	108,80	140,60
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	12,65	15,84	20,76	250,93	170,67	11,13	7,02	6,95	6,23
Кошти в інших банках	18,71	10,82	21,01	55,88	71,22	132,34	78,02	134,62	142,37
Кредити клієнтам	189,84	329,42	484,60	875,31	1 263,80	1 460,93	1 707,41	2 292,53	2 288,18
Цінні папери	0,38	0,16	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	1,51	1,51
Довгострокові вкладення	39,31	47,13	61,39	113,52	102,94	106,49	119,93	161,44	166,62
Нараховані доходи	4,71	5,16	5,94	9,12	14,29	21,97	24,21	56,47	99,24
Резерви	-4,10	-4,84	-7,76	-14,39	-18,09	-22,67	-36,04	-63,75	-76,88
Інші активи	5,52	3,92	5,76	7,57	12,89	14,82	28,55	83,38	88,47
Разом активів	285,18	466,81	664,05	1 454,43	1 818,59	1 821,53	2 291,67	2 781,95	2 856,34
Зобов'язання									
Заборгованість перед НБУ	14,10	8,07	9,00	3,23	3,23	2,29	2,30	2,35	2,35
Кошти банків	11,10	12,47	28,38	307,93	653,50	723,68	1 045,75	1 786,40	1 884,36
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	1,12	0,56	0,70	0,73	0,81	0,97	0,02	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	56,95	120,81	181,71	205,54	215,38	199,07	395,56	178,86	204,23
Кошти фізичних осіб	150,39	255,79	350,59	446,20	452,25	392,15	340,30	309,91	257,59
Нараховані витрати	2,76	5,03	7,75	10,88	13,15	13,59	11,19	18,97	15,70
Інші зобов'язання	1,74	2,15	19,33	364,45	21,00	21,25	22,96	15,99	20,47
Разом зобов'язань	237,05	405,45	597,33	1 338,92	1 359,25	1 352,85	1 819,02	2 312,49	2 384,70
Власний капітал									
Сплачений статутний капітал	33,97	44,10	44,10	52,60	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	4,87	7,20	9,74	20,40	20,40	25,36	25,36	25,36	25,36
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	0,00	4,96	0,00	0,00	0,00	15,89
Результати переоцінки	7,05	7,26	7,26	37,47	27,60	27,61	27,57	27,53	27,69
Фінансовий результат поточного року	2,24	2,79	5,62	5,05	6,39	15,71	19,72	16,57	2,70
Всього власний капітал	48,13	61,36	66,72	115,51	459,35	468,68	472,65	469,46	471,64

Дані звіту про фінансові результати ВАТ «ПІРЕУС БАНК МКБ», млн. грн.

Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009	01.04.2009
Процентні доходи	38,18	54,99	75,05	111,69	44,55	100,18	159,73	237,73	81,44
Комісійні доходи	11,59	16,04	23,15	34,94	11,00	22,18	34,82	43,97	5,58
Результат від торговельних операцій	4,67	5,13	7,20	7,99	2,20	4,44	6,77	10,33	11,17
Інші операційні доходи	0,40	0,62	0,77	1,30	0,08	0,14	0,14	0,20	0,04
Інші доходи	0,26	0,14	0,17	0,85	0,04	0,15	0,30	0,44	0,21
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	55,09	76,93	106,35	156,76	57,87	127,10	201,76	292,67	98,43
Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009	01.04.2009
Процентні витрати	25,02	38,62	53,40	78,70	22,99	45,74	68,43	98,68	34,48
Комісійні витрати	1,16	1,22	2,14	4,25	1,01	2,77	4,50	6,14	0,65
Інші операційні витрати	2,70	3,59	4,70	7,20	3,76	8,37	13,84	23,54	7,88
Загальні адміністративні витрати	22,40	28,68	35,29	49,51	18,24	40,45	63,51	93,98	29,37
Відрахування в резерви	0,85	0,86	3,07	8,00	3,67	8,56	22,02	39,12	20,85
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	0,72	1,16	2,12	4,05	1,82	5,49	9,73	14,63	2,50
Всього витрат	52,85	74,13	100,73	151,71	51,48	111,38	182,04	276,09	95,73
Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009	01.04.2009
Фінансовий результат поточного року	2,24	2,79	5,62	5,05	6,39	15,71	19,72	16,57	2,70

